

- ✓ شامل تمامی دروس
- ✓ جبران عقب ماندگی های دوران کرونا
- ✓ آمادگی دانش آموز برای سال تحصیلی جدید
- ✓ لوح های جشن و پایان دوره سه بعدی و معمولی

تاکستانه های پیش تا پنجم ۵۹ هزار تومان
 تاکستانه های ۷۲ صفحه ای ۴۶ هزار تومان
 تاکستانه ششم ۵۰ هزار تومان
 فیتيله های تابستان ۵۴ هزار تومان

نمایندگی شهرستان

نمایندگی شهرستان :

۱۷- آ: کوچکترین عدد ۳ رقمی بخش پذیر بر ۲ کدام است؟ (با تکرار و بدون تکرار ارقام)

ب: بزرگترین عدد ۳ رقمی بخش پذیر بر ۵ کدام است؟ (با تکرار و بدون تکرار ارقام)

پ: کوچکترین عدد سه رقمی بخش پذیر بر ۱۰ کدام است؟ (با تکرار و بدون تکرار ارقام)

۱۸- کدامیک از اعداد مقابل بر ۳ بخش پذیرند؟

۵۶۳۲۰۲ و ۱۳۳۴۵ و ۱۰۰۰۴۳۱ و ۲۸۲۸۰۲ و ۳۳۲۹۹۱

۱۹- کدامیک از اعداد مقابل بر ۹ بخش پذیرند؟

۱۳۳۴۵۳ و ۱۰۰۰۹۸ و ۲۳۲۷۰۱ و ۲۹۹۹۷ و ۱۳۵۰۰۸

۲۰- کدامیک از اعداد مقابل بر ۶ بخش پذیرند؟

۸۷۳۰۲۱۰ و ۷۸۰۰۲۳۳ و ۵۶۴۰۳۲۴ و ۱۰۰۰۹۳ و ۲۸۷۳۸

۲۱- با توجه به موارد خواسته شده در رقم مناسب قرار دهید.

آ: بر ۲ بخش پذیر باشد ۵۸

ب: عددی بین ۳۰ تا ۴۰ که بر ۳ بخش پذیر باشد ۳

پ: بر ۹ بخش پذیر باشد ۸۵

ت: بر ۶ بخش پذیر باشد. ۳۴

عزیز خوش فکرم با دقت به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۹- حاصلضرب های زیر را بدست آورید.

ا) $\frac{1}{4} \times \frac{1}{5} =$

پ) $\frac{3}{4} \times \frac{5}{7} =$

ب) $\frac{6}{8} \times \frac{2}{3} =$

ت) $\frac{1}{4} \times 5 =$

۱۰- ضرب مربوط به شکل مقابل را نوشته و حاصل را بیابید.

۱۱- دانش آموز سخت کوش جدول روبه رو را کامل کنید.

X	۱۸		۱۲۰	
۲		۱۰		۱۲۰
۳				
۱				
۲				
۱				
۱۸				

۱۲- با قرا ردادن عددهای طبیعی مختلف در جاهای خالی کسرهایی بیابید که حاصل آنها $\frac{8}{15}$ شود.

$$\frac{\square}{\square} \times \frac{\square}{\square} = \frac{8}{15}$$

۱۳- عبارت های زیر را ساده کنید.

$$\frac{12 \times 39}{26 \times 18} =$$

$$\frac{48 \times 81}{36 \times 27} =$$

$$\frac{40 \times 45 \times 32}{25 \times 15 \times 24} =$$

$$\frac{100 \times 63 \times 72}{42 \times 30 \times 90} =$$

ضرب کسر

ضرب عدد در کسر: عدد را در صورت کسر ضرب می‌کنیم و مخرج همان مخرج کسر را می‌نویسیم

$$\text{مثال } 3 \times \frac{1}{5} = \frac{3}{5}$$

ضرب دو کسر: صورت دو کسر را در هم ضرب می‌کنیم و مخرج دو کسر را هم در هم ضرب می‌کنیم

$$\text{مثال } \frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$$

ضرب اعداد مخلوط: ابتدا اعداد مخلوط را به کسر تبدیل می‌کنیم و سپس ضرب را انجام می‌دهیم

$$\text{بهرتر است قبل از ضرب کردن - کسرها را ساده کنیم مثال: } 1 \frac{1}{2} \times \frac{8}{27} = \frac{3}{2} \times \frac{8}{27} = \frac{3 \times 8}{2 \times 27} = \frac{4}{9}$$

تذکره

معکوس یک عدد یا کسر: هر گاه حاصلضرب دو عدد یا دو کسر برابر با ۱ باشد آن دو عدد یا دو کسر را معکوس یکدیگر می‌نامیم همه ی اعداد و کسرها معکوس دارند به جز صفر که معکوس ندارد.

پیدا کردن مقدار مجهول در یک تساوی: یکی از کاربردهای ضرب کردن کسرها پیدا کردن مقدار

مجهول در یک تساوی است به عنوان مثال در تساوی مقابل $\frac{25}{\square} = \frac{10}{12}$ برای پیدا کردن مقدار $\square$ دو عدد

روبه رو یعنی ۲۵ و ۱۲ را در هم ضرب کرده و حاصل را بر عدد روبه رو $\square$ یعنی ۱۰ تقسیم می‌کنیم.

$$\frac{25}{\square} = \frac{10}{12} = \square = \frac{12 \times 25}{10} = 30$$

مقایسه ی عددهای مخلوط

روش اول: به طور کلی با تبدیل عدد مخلوط به کسر، کسرها را مقایسه کنیم.

روش دوم: ابتدا قسمت های صحیح اعداد مخلوط مقایسه می شوند، در صورت مساوی بودن قسمت های صحیح قسمت کسری عددها با هم مقایسه می شوند.

عزیز دانشمندم درسنامه را مطالعه کن و با دقت به سوالات پاسخ بده .

۱- جاهای خالی را با عدد یا عبارت مناسب پر کنید.

آ: برای هم مخرج کردن دو کسر بهترین روش پیدا کردن ..... بین دو کسر است.

ب: کوچکترین مخرج مشترک بین دو کسر $\frac{1}{12}$ و $\frac{5}{18}$ برابر است با .....

پ: برای مقایسه ی دو کسر به کمک محور ابتدا باید ..... و هر واحد محور را به اندازه ی ..... تقسیم بندی کنیم.

۲- درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

آ: در جمع و تفریق کسرها صورت ها را با هم و مخرج ها را با هم جمع و تفریق می کنیم. درست نادرست

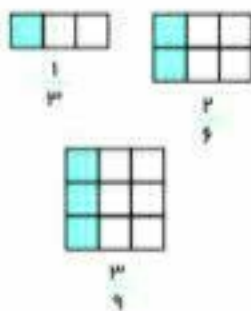
ب: حاصل عبارت $\frac{2}{3} - \frac{3}{4}$ برابر است با $\frac{1}{3}$ درست نادرست

پ: عدد مخلوط $\frac{2}{3}$ از کسر $\frac{24}{4}$ کوچکتر است. درست نادرست

درسنامه ۱

کسر

کسر های مساوی : در شکل روبرو به ترتیب کسر $\frac{1}{3}$ و $\frac{2}{6}$ و $\frac{3}{9}$ رنگ شده است

با دقت در این شکل ها متوجه می شویم که قسمت رنگ شده

یکسان می باشند پس کسرهای $\frac{1}{3} = \frac{2}{6} = \frac{3}{9}$ با هم برابرند.

برای نوشتن کسر مساوی صورت و مخرج یک کسر را در عددی یکسان ضرب می کنیم بنابراین میتوانیم

$$\frac{2}{3} = \frac{4}{6} = \frac{6}{9} = \frac{8}{12}$$

Diagram showing the multiplication of numerator and denominator by 2, 3, and 4 to get equivalent fractions.

برای یک کسر کسرهای مساوی بی شماری بنویسیم.

جمع و تفریق اعداد مخلوط : ممکن است کسر عدد مخلوط اولی از کسر عدد مخلوط دومی کوچکتر باشد

در این حالت یک واحد از قسمت صحیح عدد مخلوط اولی و به اندازه مخرج کسر به صورت قسمت کسری عدد مخلوط اولی اضافه می کنیم.

$$4\frac{1}{7} - 2\frac{5}{14} = 4\frac{2}{14} - 2\frac{5}{14} = 3\frac{(2+14)}{14} - 2\frac{5}{14} = 3\frac{16}{14} - 2\frac{5}{14} = 1\frac{11}{14}$$

مقایسه ی کسرها

$$\frac{2}{7} < \frac{5}{7}$$

حالت اول : مخرج مساوی باشد کسری بزرگتر است که صورتش بزرگتر باشد

$$\frac{2}{3} > \frac{2}{5}$$

حالت دوم : صورت کسرها مساوی باشد کسری بزرگتر است که مخرجش کوچکتر باشد.

حالت سوم : صورت و مخرج کسرها هیچکدام برابر نباشد باید مخرج مشترک بگیریم سپس از حالت اول

صورت ها را مقایسه می کنیم

$$\frac{10}{20} = \frac{20}{40} < \frac{30}{40} = \frac{12}{20}$$

مثال : $\frac{10}{20} = \frac{20}{40} < \frac{30}{40} = \frac{12}{20}$

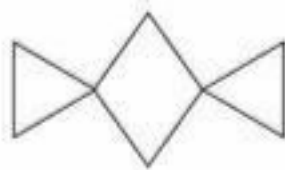
۳- با تقسیم هر شکل به قسمت های مساوی، کسر مورد نظر را نشان دهید.

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{5}{6}$$

$$\frac{6}{8}$$

$$\frac{7}{10}$$

۴- کسرهای بزرگتر از واحد را به عدد مخلوط و عددهای مخلوط را به کسر تبدیل کنید.

(الف) $\frac{9}{6}$

(ب) $\frac{4}{5}$

(ث) $\frac{168}{19}$

(آ)

(الف) $2\frac{4}{7}$

(ب) $3\frac{8}{5}$

(ث) $5\frac{5}{12}$

(ب)

۵- دو کسر $\frac{5}{2}$ و $\frac{13}{6}$ را با پیدا کردن مخرج مشترک روی یک محور نشان دهید.

۶- احمد $\frac{1}{3}$ ساعت فوتبال بازی کرد، سپس کمی استراحت کرد، پس از آن $2\frac{5}{6}$ ساعت تکالیف مدرسه اش را انجام داد و قبل از خواب $\frac{1}{4}$ ساعت درس های روز بعد را مطالعه کرد. احمد چه مدت ساعت برای کارهایش اختصاص داده است؟

۷- فاطمه $\frac{1}{5}$ پولش را خوراکی و $\frac{1}{3}$ پولش را کتاب خرید، سپس $\frac{7}{10}$ پولش را به دوستش قرض داد، پس از آن $\frac{3}{5}$ پول اولیه اش را از مادرش گرفت در حال حاضر چه کسری از پول اولیه برایش باقی مانده است؟

۱۴- حاصل ضرب های زیر را به دست آورید.

$$1) \frac{28}{25} \times \frac{45}{63} =$$

$$ب) \frac{72}{49} \times \frac{14}{48} =$$

$$پ) \frac{50}{75} \times \frac{20}{30} =$$

۱۵- حاصل ضرب های زیر را به دست آورید.

$$1) 3 \frac{1}{5} \times 2 \frac{3}{4} =$$

$$ب) 5 \frac{5}{8} \times 2 \frac{2}{3} =$$

$$پ) 5 \frac{5}{8} \times 2 \frac{2}{3} =$$

۱۶- حاصل ضرب ها را به کمک شکل به دست آورید.

$$1) \frac{1}{4} \times \frac{3}{5} =$$

$$ب) \frac{6}{8} \times \frac{2}{3} =$$

$$ج) \frac{3}{4} \times \frac{5}{7} =$$

۱۷- مقدار جای خالی را در هر عبارت پیدا کنید.

$$1) \frac{\square}{30} = \frac{27}{45}$$

$$ب) \frac{63}{\square} = \frac{18}{42}$$

$$ج) \frac{35}{28} = \frac{\square}{16}$$

$$ت) \frac{40}{45} = \frac{32}{\square}$$

دانش آموز پر توان با توجه به آموخته هایت خودت حل کن

۶- جاهای خالی را با عدد یا عبارت مناسب پر کن.

آ- ارزش مکانی رقم ۴ در عدد ۳۵۴۷۶۵۰۳ ..... می باشد.

ب- عدد مربوط به سی و هفت میلیارد و سی و شش هزار و سه برابر است با .....

پ- عدد ۱۰۰۰۲۸۰۰۰۲ به حروف برابر است با .....

۷- درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

آ- نمایش عدد چهار هزار و دویست و پنجاه و شش برابر است با ۴۰۰۰۲۵۶ درست نادرست

ب- عدد ۱۸۹۶۴۷۰۶۵۴ با تقریب یک میلیون برابر است با ۱۸۹۰۰۰۰۰۰۰ درست نادرست

۸- جدول زیر را کامل کنید.

عدد به رقم	عدد به حروف	با تقریب یک میلیون
۸۹۳۴۳۲۹۵		ت
	سی و پنج میلیارد و دویست میلیون و پنج	پ
۱۵۶۷۰۷۸۲۱۷۶		پ

ششم دبستان

تابستانه

نکته:

عددی که بر ۹ بخش پذیر باشد، حتماً بر ۳ بخش پذیر است مانند ۹۰ ولی اگر عددی بر ۳ بخش پذیر باشد ممکن است بر ۹ بخش پذیر نباشد مانند ۳۰

قانون بخش پذیری بر ۶: اعدادی که رقم یکان آن زوج بوده و جمع ارقام آن بر ۳ بخش پذیر باشد بر ۶ بخش پذیر است (هر عددی که بر ۲ و ۳ بخش پذیر باشد) مانند ۱۳۲ رقم یکان آن زوج بوده پس بر ۲ بخش پذیر است و جمع رقم های آن $1+3+2=6$ پس بر ۳ و ۶ بخش پذیر می باشد.

دانش آموز سخت کوش درسنامه را مطالعه کردی! حالا خودت پاسخ بده.

۱۳- کدامیک از اعداد مقابل بر ۲ بخش پذیر هستند؟

۱۲۰۰۵۸

۱۳۴۵۱

۸۰۰۰۴۵

۱۳۵۷۴

۱۴- کدامیک از اعداد مقابل هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش پذیرند؟

۱۵۶۸۵

۲۳۴۶۰

۷۸۴۳۲

۱۲۳۴۰

۴۵۶۵۷۵

۱۵- با کارت های ۴ و ۵ و ۰ عدد سه رقمی و بدون تکرار ارقام بنویس که:

آ: بر ۲ بخش پذیر باشد

ب: بر ۵ بخش پذیر باشد

پ: بر ۱۰ بخش پذیر باشد.

ت: بر ۵ بخش پذیر باشد ولی بر ۲ بخش پذیر نباشد.

ششم دبستان

۱۲

تابستانه نهم

۱۷- آ: کوچکترین عدد ۳ رقمی بخش پذیر بر ۲ کدام است؟ (با تکرار و بدون تکرار ارقام)

فصل اول

مطالعات اجتماعی

ریاضی

سرگرمی

علوم

فارسی

درسنامه فصل ۱

الگوهای عدد

اعداد زوج و فرد

دانش آموزان سخت کوش آیا میدانید به اعداد ... و ۱۰ و ۸ و ۶ و ۴ و ۲ اعداد زوج با مضرب های عدد ۲ می گوئیم، اگر عدد ۲ را در اعداد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ... ضرب کنیم، مضرب ۲ با اعداد زوج به دست می آید.

مثال: با توجه به الگوی زیر، شکل چهارم را رسم کنید، سپس جدول را کامل کرده و به سوالات پاسخ مناسب بدهید.

شماره ی شکل	۱	۲	۳	۴	...	۱۲
تعداد دایره ها	۲	۴				
رابطه بین تعداد دایره ها و شماره ی شکل	1×2	2×2	3×2			

آ- کدام شکل با ۲۰ دایره ساخته شده است ؟ شکل دهم زیرا $10 \times 2 = 20$
ب- آیا شکلی با ۲۵ دایره ساخته می شود؟ چرا؟ خیر چون ۲۵ زوج نیست و از ضرب عدد ۲ در یک عدد طبیعی ساخته نمی شود.

ج- رابطه ی بین تعداد شکل ها و تعداد دایره ها را بنویسید؟ شماره شکل $\times 2 =$ تعداد دایره ها

نکته

به طور کلی ... $3+$ و $2+$ و $1+$ و 0 و -1 و -2 و -3 و ... را اعداد صحیح یا علامت دار می گوئیم و می توانیم روی محور اعداد صحیح اینگونه نمایش دهیم:

ششم دبستان

تابستانه هجدهم

- ✓ تمام اعداد مثبت (... +۳ و +۲ و +۱) سمت راست محور نوشته می شوند.
  - ✓ تمام عدد های منفی (... -۳ و -۲ و -۱) سمت چپ محور نوشته می شوند.
  - ✓ صفر مبدا است یعنی نه منفی است و نه مثبت
  - ✓ همه ی عدد های سمت راست صفر (اعداد مثبت) از صفر بزرگترند.
  - ✓ همه ی عددهای سمت چپ صفر (اعداد منفی) از صفر کوچکترند.
  - ✓ کوچکترین عدد صحیح مثبت از بزرگترین عدد صحیح منفی بزرگتر است .
- روی محور
اعداد صحیح

یافتن رابطه ی کلی یک الگوی عددی :

اگر در یک الگوی عددی یا شکلی بخواهیم رابطه ی کلی برای آن الگو پیدا کنیم به صورت زیر عمل می کنیم، ابتدا رابطه ی بین هر دو عدد یا دو شکل متوالی را پیدا می کنیم مثلاً در الگوی ... و ۱۱ و ۱۷ و ۲۳، اعداد چهار تا چهار تا اضافه می شوند. در این حالت می نویسیم $4 \times \square$ که $\square$ نشان دهنده ی هر عدد طبیعی است سپس به جای $\square$ ، عدد ۱ را قرار می دهیم حاصل برابر با $4 \times 1 = 4$ می شود در صورتیکه عدد اول ۳ است پس از رابطه ی $4 \times \square$ یک واحد کم می کنیم تا به ازای $\square = 1$ به عدد ۳ برسیم در نتیجه رابطه ی کلی این الگو عبارت است از $4 \times \square - 1$

دانش آموز پر تلاش خودت حل کن و پاسخ کامل بده.

- ۱- کلم جاهای خالی را با عدد یا عبارت مناسب پر کنید.
- آ- مجموع یک عدد فرد و یک عدد زوج ، عددی ، ..... است.
- ب- مجموع دو عدد فرد، عددی ، ..... است.
- پ - رقم یکان عدد زوج همیشه ..... است.
- ت- اعداد ۱۰ و ۱۵ ضرب عدد ..... هستند.
- ث - در یک صف ۳۹ نفر ایستاده اند نفر وسط صف نفر ..... است.

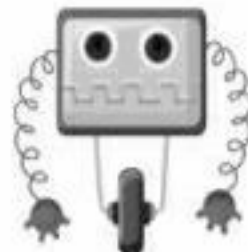
سخن مولف

(به نام خالق هستی)

مقدمه

دوستان عزیز، بدون شک یکی از زیباترین و سودمندترین لحظه های زندگی هر انسانی، آموختن و یادگیری و بزرگترین نعمت الهی که به انسان ارزانی شده، قدرت یادگیری و فراگیری علم و دانش است. می دانیم که هم چون گذشته، سالی پر از موفقیت و تلاش و کوشش را پشت سر گذاشته ای، به گونه ای که مرور این لحظات یادگیری و آموزش برایت شیرین و دلچسب است. اما این یادگیری ها زمانی می تواند اثرگذار و سودمند و ماندگار باشد که با تمرین و تکرار و با روش های صحیح همراه باشد. نباید اجازه بدهیم که با فرارسیدن تابستان و تعطیلی مدارس، آموخته ها و اندوخته های علمی و آموزشی ما به دست فراموشی سپرده شود. شکی نیست که هر کتاب درسی که در نظام آموزشی ما، برای شما دانش آموزان عزیز، در برنامه های درسی گنجانده شده، سودمند و لازم است. کتابی که اکنون پیش روی توست، در چهار فصل و برای هشت هفته و به گونه ای طراحی شده که پلی باشد بین آنچه در سال ششم آموخته اید و آنچه قرار است در سال هفتم بیاموزید. امیدوارم این مجموعه مفید و سرگرم کننده، لحظات خوشی را برایتان رقم بزند و حس خوبی از آموختن را تجربه کنید. «انشالله»

مؤلف

ج) دانش آموز پرتلاشم پاسخ کامل بده .

۱۲ - چرا انسان نمی تواند تنها زندگی کند؟

۱۳ - چهار ویژگی دوست خوب را بیان کنید؟

۱۴ - معنی این بیت سعدی (همنشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید) را در یک سطر ، ساده بیان کن.

۱۵ - به نظر شما با چه کسانی باید رابطه ی دوستی برقرار کنیم؟

۱۶ - به فرموده ی حضرت علی (ع) چگونه دوستی می تواند حقوق دوست خود را بیان کند.

۱۷ - حضرت علی (ع) چه ملاک هایی را برای انتخاب دوست مهم دانسته اند؟

۱۸ - حضرت علی (ع) در نامه ی خود به فرزندانشان امام حسن مجتبی (ع) در رابطه با ملاک های انتخاب

دوست چه فرموده اند؟

۱۹ - خوش فکره چهار مورد از مزایا و فواید داشتن دوست خوب را بنویسید.

دانش آموز پر تلاشم درسنامه را مطالعه کن و با دقت به سوالات زیر پاسخ بده .

الف) عزیزم با کلمه ی مناسب جاهای خالی را کامل کن.

۱- انسان موجودی ..... است و نمی تواند ..... زندگی کند.

۲- یکی از مهمترین نیازهای اجتماعی انسان ..... است.

۳- یکی از موضوعات مهم در رابطه دوستی ، ..... است.

۴- دوست خوب مایه ی ..... است.

۵- همه ی افراد برای دوستی و رفاقت ..... ندارند.

۶- بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم ..... می کنند و بین دوستان ..... می اندازند.

ب) کلم صحیح و غلط بودن جملات را مشخص کن.

۷- دوستی یک نیاز نیست   درست   نادرست

۸- یک دوست همیشه مسیر زندگی انسان را به سوی موفقیت و سعادت تغییر میدهد.   درست   نادرست

۹- انسان از صحبت کردن و هم نشینی با دوستان خوب لذت می برد.   درست   نادرست

۱۰- ما در زندگی خود به کمک دیگران نیاز نداریم.   درست   نادرست

۱۱- رفتار و اخلاق دوستان در ما تاثیر می گذارد.   درست   نادرست

درسنامه: انسان موجودی است اجتماعی و نمی تواند تنها زندگی کند. تنهایی برای انسان ها احساس ناخوشایندی است.

خداوند در سرشت انسانها میل به

- ۱- محبت کردن
  - ۲- محبت دیدن
  - ۳- نیاز به برقراری ارتباط با دیگران قرار داده .
- دوست خوب مایه ی آرامش است.

حضرت علی (ع) رو به فرزندشان امام حسن (ع) فرمودند:
(با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنها باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی)

- ۱- خیر خواه ماست و ما را از کارهای بد و نامناسب باز می دارد.
- ۲- صادق و یکرنگ است.
- ۳- خوش اخلاق و با ادب است

ویژگی های دوست خوب :

- ۱- عاقل ، با ایمان و نیکوکار دوستی کنیم .
  - ۲- دروغگو ، بخیل و سخن چین دوستی نکنیم و از آنها بپرهیزیم.
- پسروایان دینی به ما توصیه می کنند با افراد :**

پیامبر ما حضرت محمد (ص) می فرمایند: بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند.

۵- کدامیک از گزینه ها در متن زیر وجود ندارد؟

پیرزن گفت: «زیر درخت را نگاه کن، بچه ها را می بینی؟...»

۱) جمله پرسشی   ۲) جمله عاطفی   ۳) جمله خبری   ۴) جمله امری

۶- پایان هر جمله علامت مخصوص به آن جمله را قرار بده.

آ: هر گل و برگی که هست یاد خدا می کند.

ب: برگ درختان سبز در نظر هوشیار

ج: ای مادر عزیز که جانم فدای تو

ت: بی نام تو نامه کی کنم باز

۷- چند جمله در پایین آوردیم نوع آنها را بنویس و به نوع خواسته شده تغییر بده.

هر گلی یاد خدا می کند ← پرسشی .....

بلبل و قمری چه خواند ← تعجبی .....

لقمان را گفتند؟ ادب از که آموختی ← عاطفی .....

حکایت

روزی پیرمردی گرسنه به روستایی رسید. از هر کس کمک خواست، او را کمک نکردند، تا اینکه فهمید کدخدای ده بیمار است. به خانه ی او رفت و گفت من طیبیم. او را به بالای سر بیمار بردند. پزشک تقلبی گفت برای درمان بیمار، نان و عسل بیاورید. وقتی خواسته ی او فراهم شد، او نان در کاسه ی عسل می زد و دور سر بیمار می چرخاند و با خود وردی را زمزمه می کرد و نان و عسل را می خورد. وقتی حسایی سیر شد. گفت امروزه معالجه کافی است. فردا هم خواهم آمد. کمی از خانه دور شده بود که صدای گریه و ناله بلند شد. فهمید کدخدا مرده است. به او گفتند: این چگونه معالجه ای بود پاسخ داد: اگر نان و عسل را خودم نمی خوردم من از کدخدا زودتر می مُردم.

حالا با توجه به حکایت بالا به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱- این حکایت از چند جمله تشکیل شده است؟

۲- چند جمله ی پرسشی در متن وجود دارد؟ جمله ها را بنویسید؟

۳- از حکایت فوق چند جمله بر زمان حال و چند جمله بر زمان آینده دلالت دارد؟

زمان حال ..... زمان آینده .....

۴- زیر فعل های بیت زیر را خط بکش.

خیز و قیامت شمار، جنبش باور بیخ
ناله ی موزون مرغ بوی خوش لاله زار

دوستان عزیز: در بخش ادبیات این کتاب تابستانه بنا داریم مجموعه ای جالب و خواندنی فراهم آوریم تا علاوه بر آموختن ادبیات به زبان ساده، از زیبایی های آن لذت ببرید و با حس خوب و دلنشین به حل تمرین های آن بپردازید.

آیا می دانید: که شیخ محمود شبستری از عارفان مشهور ایرانی است که نوشته ها و سروده هایش در زمینه عرفان اسلامی می باشد معروفترین اثر شعری او مثنوی (گلشن راز) است.

بیاورند: وظیفه ی اصلی جمله رساندن پیام است. گوینده به شنونده پیام خود را به صورت جمله بیان می کند مهمترین جز، اصلی جمله فعل است.

انواع جمله از نظر محتوایی: اگر خبری بیان کند جمله ی خبری، اگر جمله پرسشی را مطرح کند، جمله ی پرسشی و اگر جمله خواهش و فرمان را بیان کند جمله ی امری، و اگر جمله بیانگر احساس و عاطفه باشد جمله ی عاطفی گفته می شود که هر کدام یک علامت مخصوص به خود دارند.

جمله ی امری در پایان با نقطه مشخص می شود جمله ی پرسشی با علامت (؟) مشخص می شود جمله خبری با (.) مشخص می شود و جمله ی عاطفی با علامت (!) مشخص می شود.

گاراگاه نویسنده

هنگام نوشتن به نکات زیر توجه داشته باشیم.

۱- از کاربرد کلمه های گفتاری و شکسته خودداری کنیم. از تکرار کلمه ها بپرهیزیم.

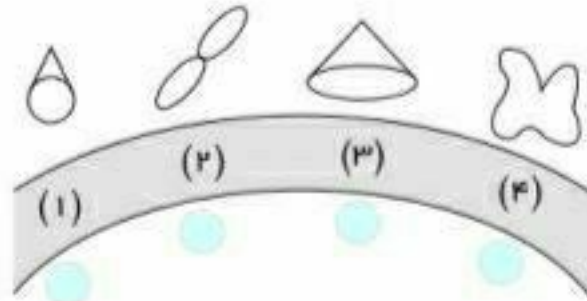
۳- ساده و خوانا بنویسیم.

۱۰ - با توجه به شکل شهاب سنگ ها هنگام برخورد به زمین کدام شهاب سنگ لحظه ی برخورد

با زمین گودال عمیق تری ایجاد می کند ؟ (جرم تمام شهاب سنگ ها یکسان است)

سرگرمی

ورقه ای کاغذی که به صورت عمودی رها می شود زودتر از ورقه ی کاغذی که افقی رها می شود به سطح زمین می رسد تو هم آزمایش کن.

۵- این گودال در این دشت، شاید نتیجه ی یک شهاب سنگ باشد. درست نادرست

۶- آخرین مرحله ی یک روش علمی تحقیق بیان فرضیه ی درست و منطقی است. درست نادرست

دانش آموز پر تلاشم با توجه به آموخته هایت پاسخ کامل سوالات زیر را بنویس.

۷- جمله های زیر کدام یک از مراحل یک تحقیق علمی را نشان می دهد؟

آ: چرا مورچه ها شب ها به لانه هایشان بر می گردند؟

ب: نیروی جاذبه زمین همه ی اجسام را به سمت خود می کشند.

پ: این گودال عمق بسیار کمی دارد.

۸- به نظر شما تصویر یک چاله ی ایجاد شده در کویر بعد از برخورد یک شهاب سنگ

چگونه است؟

۹- بعد از برخورد یک شهاب سنگ به زمین گودال هایی ایجاد می شود که گمان می رود عمق

این گودال ها که در سطح زمین ایجاد می شوند به مقدار جرم و سرعت شهاب سنگ بستگی دارد:

با توجه به متن علاوه بر فرضیه کدام یک از مراحل تحقیق علمی وجود دارد؟

(۴) پرسش

(۳) مشاهده

(۲) آزمایش

(۱) نتیجه گیری

بخش پذیری

بخش پذیری: اگر در تقسیم عدد a بر b باقی مانده صفر شود می‌گوییم a بر b بخش پذیر است. مثلاً اگر ۶۰ را بر ۱۵ تقسیم کنیم باقی مانده صفر می‌شود، پس ۶۰ بر ۱۵ بخش پذیر است.

قوانین بخش پذیری

قانون بخش پذیری بر ۲: عددی بر ۲ بخش پذیر است که رقم یگان‌ش زوج باشد. یعنی رقم

یکان $۰, ۲, ۴, ۶$ یا ۸ باشد مانند اعداد $۲۸۶, ۳۸۵۰, ۴۸۱۵۲$

قانون بخش پذیری بر ۵: عددی بر ۵ بخش پذیر است که رقم یگان‌ش ۰ یا ۵ باشد مانند $۱۸۵۰-۲۱۵۶۵$

مثال

اعدادی که هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش پذیرند بر ۱۰ نیز بخش پذیرند. این اعداد دارای یگان صفر می‌باشد به عنوان مثال: ۱۰۵۰ و ۲۷۸۰ هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش پذیرند بنابراین بر ۱۰ هم بخش پذیرند.

قانون بخش پذیری بر ۳: عددی بر ۳ بخش پذیر است که جمع رقم‌هایش بر ۳ بخش پذیر باشد

به عنوان مثال برای اینکه بدانیم عدد ۲۱۷۸۱۲ بر ۳ بخش پذیر است یا نه. ارقام آن را با یکدیگر جمع

می‌کنیم اگر این عدد ۳ و ۶ یا ۹ باشد یعنی عدد اصلی بر ۳ بخش پذیر است

پس $۲+۱=۳$ عدد ۳ بر ۳ بخش پذیر است. $۲+۱+۷+۸+۱+۲=۲۱$ عدد ۲۱ بر ۳ بخش پذیر است.

قانون بخش پذیری بر ۹: عددی بر ۹ بخش پذیر است که جمع رقم‌هایش بر ۹ بخش پذیر باشد مانند

عدد ۱۸۲۲۷۹۰ بر ۹ بخش پذیر است زیرا اگر ارقام این عدد را جمع کنیم بر ۹ بخش پذیر است.

$$۹+۷+۲+۸+۱ = ۲۷ \quad ۷+۲=۹$$

۹- هریک از عددهای زیر را به طور تقریبی روی محور نشان دهید.

آ- ۷۸۰ و ۱۲۳ و ۱۵۸

ب- ۵۰۲ و ۳۵۲ و ۷۸۵

پ- ۰۰۷ و ۴۹۰ و ۸۱

۱۰- در هر قسمت عدد وسطی به کدامیک نزدیکتر است.

۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ← ۴۹ و ۵۲۳ و ۲۷۸ و ۱۲۸ → ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰

۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ← ۲۱ و ۶۷۳ و ۱۵۳ → ۲۰.۰۰۰.۰۰۰

۴۰ ← ۴۷/۰۲۵ → ۵۰

۱۱- برای عبارت $۷۷۰۲۳۰۰۰۱ + ۳۷۵۶۰$ مسئله ای طرح و آن را حل کنید.

۱۲- یک سال چند ثانیه است؟ با تقریب یک میلیون به چه عددی می‌رسیم؟ اگر عدد را بر ۱۰۰ تقسیم کنیم به چه عددی می‌رسیم؟

عدد نویسی

برای نوشتن اعداد به رقم و حروف، استفاده از جدول ارزش مکانی زیر لازم است با کمک این جدول می توان در هر عدد، ارزش مکانی هر رقم را مشخص نمود.

میلیارد			میلیون			هزار			یکی			قسمت اعشار		
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم

هر چه رقم سمت چپ عدد در مکان بالاتری باشد، عدد بزرگتر است.

نکته:

برای گسترده نویسی یک عدد نیز با توجه به جدول بالا هر رقم از عدد را نوشته و با توجه به ارزش مکانی، صفر جلوی آن می گذاریم. سپس اعداد به دست آمده را با هم جمع می کنیم.

مثال: $۱۸۵۶۴۳ = ۱۰۰۰۰۰ + ۸۰۰۰۰ + ۵۰۰۰ + ۶۰۰ + ۴۰ + ۳$ گسترده نویسی

نکته:

برای اینکه یک عدد را با تقریب داده شده، تقریب بزنیم کافی است که رقم های کم تر از ارزش مکانی تقریب داده شده صفر شود مثلاً تقریب ۱۳۰۸۵۶۰۷۲۱۰۵۳۲ با تقریب ده میلیون به این صورت می باشد رقم ۵، ارزش مکانی دهگان میلیون دارد، پس رقم های سمت راست این رقم را صفر می کنیم و داریم: ... و ... و ۱۳۰۸۵۰۰۰۰

نکته:

اگر عدد طبیعی را در عددهای ۱۰ ، ۱۰۰ ، ۱۰۰۰ و ... ضرب کنیم به تعداد صفرهای عدد ضرب شده، صفر جلوی آن عدد می آید. همچنین اگر عددی را که تعدادی صفر جلوی آن قرار دارد بر اعداد ۱۰ ، ۱۰۰ ، ۱۰۰۰ و ... تقسیم کنیم به تعداد صفرهای عدد تقسیم شده، از صفرهای آن کم می شود.

مثال: $۱۸۷۶۵۰۰۰۰ \div ۱۰۰ = ۱۸۷۶۵۰۰$

۲- با توجه به الگوی رو به رو

آ- رابطه ی کلی بین شماره ی شکل ها و تعداد مربع ها را بنویسید.

ب- شکل هجدهم از چند مربع تشکیل شده است؟

۳- رقم یکان اعداد فرد چه اعدادی می باشند.

۴- دور اعداد زوج را خط بکش

۱۲۸۶۰ - ۱۸۹۹۹۱ - ۱۷۸۹۶۵ - ۱۱۰۰۰۰۰۰۳ - ۲۲۲۴۶۸۵ - ۵۰۰۰۰۰۶

۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

درست نادرست

آ- قرینه ی هر عدد مثبتی از صفر کوچکتر است

درست نادرست

ب- هر عدد صحیح مثبت از هر عدد صحیح منفی، بزرگتر است .

درست نادرست

پ- کوچکترین عضو اعداد صحیح (-۱) است

ششم دبستان

تابستانه ۱۳۹۵

نگاهی به سکوی هفتم ریاضی ۷۱

فارسی ۷۵

علوم ۷۶

فصل چهارم

ریاضی ۸۲

فارسی ۸۵

علوم ۸۹

سرگرمی ۹۴

نگاهی به سکوی هفتم ریاضی ۹۶

فارسی ۱۰۲

علوم ۱۰۵

فصل اول

ریاضی ۱

علوم ۷

فارسی ۱۷

مطالعات اجتماعی ۲۰

فصل دوم

ریاضی ۲۳

علوم ۳۵

فارسی ۳۸

مطالعات اجتماعی ۴۱

بازی و سرگرمی ۴۳

فصل سوم

ریاضی ۴۴

علوم ۴۸

فارسی ۴۹

یادآوری سکوی ششم ریاضی ۵۶

فارسی ۶۳

علوم ۶۶

The great beginning
of summer-book sales
Entesharat_takketab